

ARCHITEKTONICKÉ IKONY

Zakázané město

Centrum moci a kultury ve starobylé Číně

Když se v Pekingu každoročně 1. října slaví Čínský národní den, náměstí Tiananmen plní vybuchující ohňostroje, zdobí ho barevné dekorace a rozezvou hudba a zpěv. Ještě před něco více než jedním stoletím se však všechny významné národní události odehrávaly asi kilometr severně od tohoto náměstí, v Zakázaném městě. Tento obrovský komplex budov (8krát by se sem vešel i pekingský olympijský stadion), ulic a náměstí sloužil výhradně pro panovníka, jeho rodinu, konkubíny, eunuchy a ministry. Oficiální setkání se odehrávala na Venkovním nádvoří, zatímco severní Vnitřní nádvoří se využívalo spíše k privátním účelům. Kolem severojižní osy je symetricky vybudováno kolem 800 budov. Na obrázku vpravo je tato část města šedivá a pořád není zpřístupněná veřejnosti. V architektonickém uspořádání Zakázaného města se opakují symbolická čísla: pětka jako symbol čínských elementů a devítka, jejíž výslovnost zní v čínštině stejně jako slovo „dlouhotrvající“. Budoování města začalo v roce 1406 za vlády dynastie Ming. Mingové však byli v roce 1644 svrženi a nahrazeni mandžuskými vládci z barbarského severovýchodu. Po svých předchůdci však přebírali většinu zvyků a časem se z nich zrodila dynastie Qing, která vládla v Číně až do roku 1912, kdy o trůn přišel poslední, tehdy pětiletý panovník Puyi. Zemřel v roce 1967 jako městský zahradník zaměstnaný v Čínské lidové republice, přičemž pracoval jen kousek západně od nového Zakázaného města – Zhongnanhai, sídla představitelů Čínské komunistické strany.

PUŠŤE SE DO TOHO

- Ceny vstupenek se v jednotlivých obdobích roku liší (en.dpm.org.cn).
- V anglickém průvodci Lonely Planet Beijing (20 € / 466 Kč) najdete o čínském hlavním městě spoustu dalších zajímavostí.

HORKÉ KŘESLO

Síň nejvyšší harmonie je součástí největší budovy v paláci a otevírala se jen během speciálních příležitostí, například během korunovace nebo svatby panovníka. V jejím středu stojí Dračí trůn (viz obrázek) ze santalového dřeva, na němž panovník sedával pod zrcadlem ve tvaru perly, které viselo ze stropu. Legenda praví, že kdyby se na křeslo posadil nějaký uzurpátor, zrcadlo by na něj spadlo. Když se za panovníka v roce 1915 vyhlásil generál Yuan Shikai, ujistil se, že křeslo posunuli trochu vzad.

BRÁNA PRO VYVOLENÉ

Z jihu se do paláce dostanete přes Poledníkovou bránu. Návštěvníci vcházejí přes prostřední z pěti průchodů, který kdysi využíval i samotný panovník. V den svatby tím procházela i jeho nevěsta a tři nejméně úspěšnější řešitelé zkoušek pro vstup do státní správy. Na odlehlejší straně brány je klikatící se potůček s pěti mosty, které reprezentují buď lovecký luk nebo nefritový opasek.

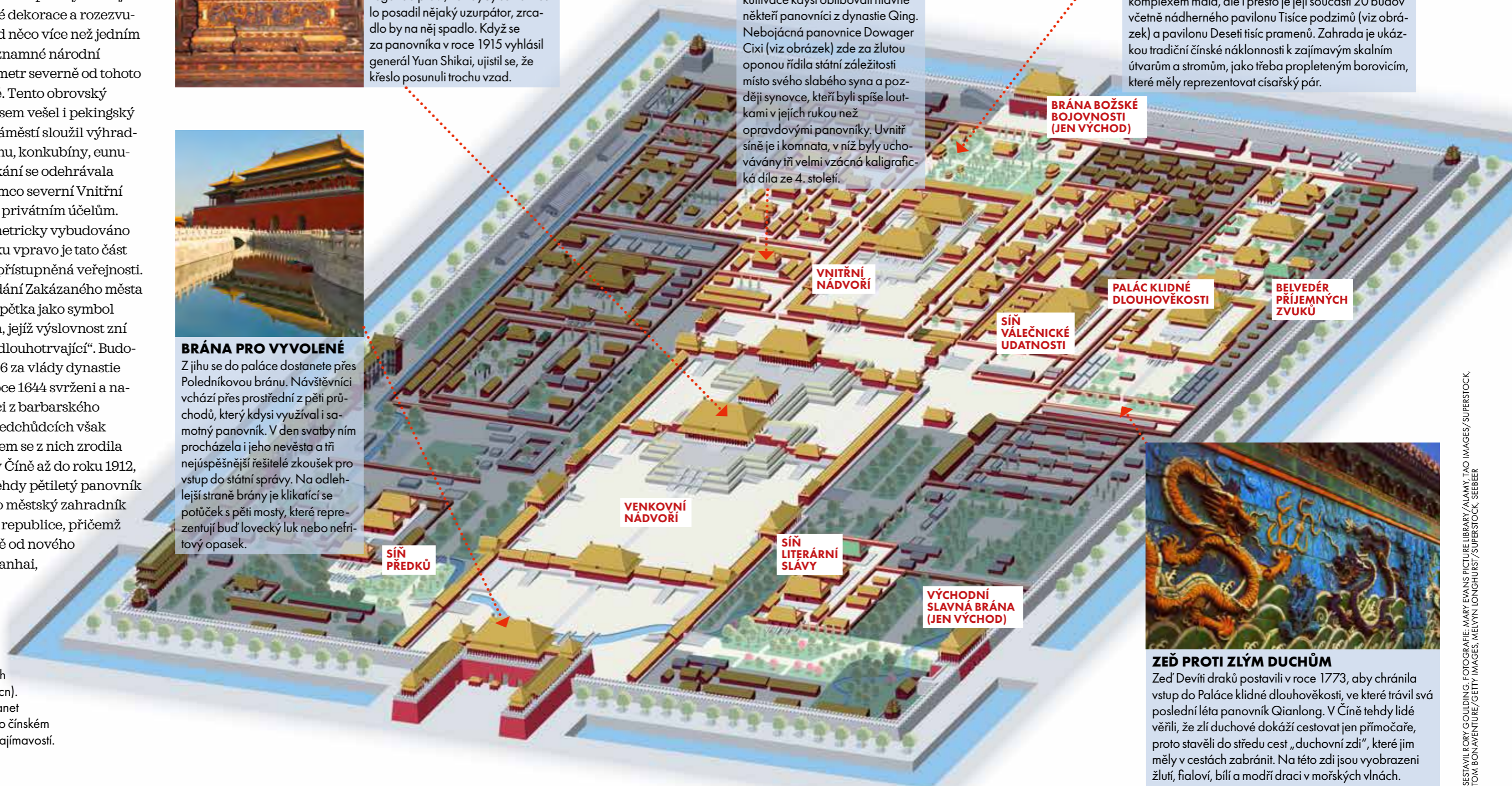
ZA ŽLUTOU OPONOU

Poměrně útulnou Síň mentální kultivace kdysi oblíbovali hlavně někteří panovníci z dynastie Qing. Nebojácná panovnice Dowager Cixi (viz obrázek) zde za žlutou oponou řídila státní záležitosti místo svého slabého syna a později synovce, kteří byli spíše loutkami v jejich rukou než opravdovými panovníky. Uvnitř síně je i komnata, v níž byly uchovávány tři velmi vzácná kaligrafická díla ze 4. století.

PROCHÁZKA ZAHRADOU

Císařská zahrada je ve srovnání s celým palácovým komplexem malá, ale i přesto je její součástí 20 budov včetně nádherného pavilonu Tisíce podzimů (viz obrázek) a pavilonu Deseti tisíc pramenů. Zahrada je ukázkou tradiční čínské náklonnosti k zajímavým skalním útvarům a stromům, jako třeba propleteným borovicím, které měly reprezentovat císařský pár.

ŽEĎ PROTI ZLÝM DUCHŮM

Zeď Devíti draků postavili v roce 1773, aby chránila vstup do Paláce klidné dlouhověkosti, ve které trávil svá poslední léta panovník Qianlong. V Číně tehdy lidé věřili, že zlí duchové dokáží cestovat jen přímočaře, proto stavěli do středu cest „duchovní zdi“, které jim měly v cestách zabránit. Na této zdi jsou vyobrazeni žlutí, fialoví, bílí a modří draci v mořských vlnách.

SESTAVIL RORY GOULDING. FOTOGRAFIE: MARY EVANS PICTURE LIBRARY/ALAMY, TAO IMAGES/SUPERSTOCK, TOM BONAVENTURE/GETTY IMAGES, MELVYN LONGHURST/SUPERSTOCK, SEEBER